

תכנון חדש בגן קיים

מאת: **מורן גבעון**, מתכננת גנים בנוף

פוטנציאל שלא מומש. ולקטסטרופה שמתחת, התנאים משתנים בן לילה ובתוך מס' חודשים (במקום שנים) מקום שמשי הופך לחשוך, ואדמה תפוחה ומתוחחת הופכת למלאת שורשים. זו מלחמה, והחזק מנצח.

אנחנו האדריכלים של המלחמה הזו שאין בה הכרח. לכן עלינו לשקול היטב את מיקומו של כל צמח ששותלים - שיח ועץ, מרחקי שתילה נכונים, תנאים מתאימים, מרחק מריצוף, מבור חלחול, מפנה צפוני או אחר, מסדרון רוח או קירבה לאזור משחק כדור ועוד. כל זאת על מנת שלא יהיה צורך לשקם את הגן בתוך שנים ספורות בשל נזק לתשתיות, צפיפות או מות הצמחים בטרם עת.

אז איך ניגשים לגן הוותיק? במה שונה תהליך התכנון מגינה חדשה? מאיפה מתחילים? איך בוחרים מי יישאר ומי יעזוב? מהן המגבלות או האתגרים בבואנו לתכנן גן קיים? מהן האפשרויות העומדות בפנינו? על כל אלה ועוד בהרצאה שלפנינו.

morangivon@gmail.com

גנים הם חלק מרכזי בנוף הישראלי העירוני והכפרי. פארקים עירוניים, גנים שכונתיים, גינות פרטיות קטנות וגדולות, מרפסות, הם מלווים אותנו ומשמשים אותנו לאורך כל ימי חיינו. הם נציגיו של טבע בעולמנו. לזמן שעובר יש השפעה רבה ורב מימדית על הגן, הצמחים - גדלים, מתפתחים, מתייפים, הדומם מתבגר, מתיישן, עצים במלוא תפארתם לאחר עשרות שנים של צמיחה וגדילה יוצרים גג צמחי וירוק המגן עלינו ועל הצומח והאדמה שמתחת מקרינת השמש. נוצר מיקרו-אקלים קריר ונעים המאפשר לשהות בחוץ גם בימים החמים ביותר. הגינה גדלה ומתפתחת ולאט לאט נוצר גן העדן. קסם.

בעולם מושלם בו הגן מתוכנן במחשבה תחילה וצמחים נבחרים ונשתלים בהתאם לגודלם ולתנאים שזקוקים להם אין צורך בדרמות גדולות כגון עקירה, גיזום על בסיס קבוע, שתילות מרובות או ניקוי עלים סיזיפי, עלינו בעיקר לתכנן, לשתול ולהמתין. הזמן הוא חברו הטוב ביותר של בעל הגן ולצערנו לעיתים - אויבו הגדול ביותר. עצים שנשתלו צפוף מדי שאינם מצליחים לצמוח ולהגיע לצורתם ולגודלם האמתי (חוץ מהחזק והמהיר ביותר) רובם נותרים נכים ועלובים.

